

HOW TO CREATIVE AND DESIGNS CLINICAL NURSING INTERVENTION & INNOVATION?

Clinical research & innovation in nursing center

AEM-ORN SAENGSI RI
WANNA JINDAPER M

*Department of nursing, King Chulalongkorn Memorial Hospital
THE THAI RED CROSS SOCIETY*

HOW TO CREATIVE AND DESIGNS CLINICAL NURSING INTERVENTION & INNOVATION?

Clinical research & innovation in nursing center

AEM-ORN SAENGSI RI
WANNA JINDAPER M

*Department of nursing, King Chulalongkorn Memorial Hospital
THE THAI RED CROSS SOCIETY*

How to creative and designs clinical nursing intervention & innovation?

บรรณาธิการ

เอมอร แสงศิริ

วันนา จินดาเพ็ญ

ศูนย์พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมการพยาบาล

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

ผู้ร่วมนิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์

รองศาสตราจารย์ ดร.จิราพร เกศพิชญวัฒนา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนิดา ปรีชาวงษ์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุ่งปันคำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ประเสริฐสิน

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

How to creative and designs clinical nursing intervention & innovation?

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2564 จำนวน 500 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ ISBN : 978-616-8212-55-4

บรรณาธิการที่ปรึกษา (Editorial consultants)

ฉลาศรี เสงี่ยม
จิตรรา จันชนะกิจ
ศิริรัช ศิริตันตวัฒน์

บรรณาธิการ (Editors)

เอมอร แสงศิริ
วันนา จินดาเพิ่ม
ติดต่อเมล์: rincu.trc@gmail.com

จัดพิมพ์โดย

ฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
1873 อาคารรัตนวิทยาพัฒน์ ชั้น 2
ถ. พระราม 4 ปทุมวัน กทม. 10330

พิมพ์ที่:

หจก. วี. เอส. เอส. กรุป
3/141-142 หมู่ที่ 5 ถ.หทัยราษฎร์ แขวงสามวาตะวันตก
เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510
โทร. 02-906-7003-5

The most important
practical lesson than can
be given to nurses is to teach
them what to observe.

-Florence Nightingale-

คำนิยาม

การสร้างสรรค์ และออกแบบงานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์บาลนับเป็นความท้าทายวิชาชีพพยาบาลมาโดยตลอด เนื่องด้วยสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงรอบโลกด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้พยาบาลในคลินิก สามารถดูแลผู้ป่วย ผู้รับบริการ ได้อย่างปลอดภัยตามมาตรฐานการพยาบาล ดังนั้นการออกแบบรูปแบบทางการ

พยาบาล (nursing intervention) ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตรในปัจจุบัน จึงต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในแต่ละประเทศทั่วโลก ที่ได้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน

ขอชื่นชมและขอบคุณ คณะผู้จัดทำหนังสือและผู้ร่วมนิพนธ์หนังสือเล่มนี้ ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างสรรค์ ออกแบบงานวิจัย และนวัตกรรมทางการพยาบาล เพื่อเป็นแนวทางในการคิดค้นวิธีการดูแลผู้ป่วย ผู้รับบริการ รวมถึงบุคลากรได้อย่างปลอดภัย บนพื้นฐานความลึกซึ้งในศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล รวมทั้งหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในงานวิจัยทางการพยาบาลที่พัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย เพื่อผลลัพธ์ภาวะสุขภาพที่ดีขึ้นต่อไป

พว. เฉลาศรี เสงี่ยม
หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

คำนิยาม

พยาบาลคือหัวใจของการดูแลสุขภาพ เป็นอาชีพที่ เป็นผู้ช่วยเหลือดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย ส่งเสริมการป้องกันปัญหาสุขภาพ ทั้งกายและใจ โดยทำงานร่วมกับแพทย์และผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เช่น เภสัชกร นักวิจัย นักโภชนาการ ฯลฯ ดังนั้นการออกแบบและสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ ในการดูแลผู้ป่วยจึงมีความจำเป็น เพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถระดับบุคคลหรือทีม ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ สิ่งใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์การบริการพยาบาล ให้เกิดการบริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริการด้านการรักษาพยาบาล ก่อให้เกิดความคุ้มค่าคุ้มทุน อันส่งผลให้การพัฒนาระบบสุขภาพมีความเข้มแข็งมากขึ้น หนังสือเล่มนี้ได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ มาร่วมเป็นผู้นิพนธ์ ดังนั้นน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับพยาบาลวิชาชีพที่มีความสนใจในการดูแลผู้ป่วยด้วยนวัตกรรมการบริการพยาบาล

พว. จิตรา จันชนะกิจ
ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลด้านวิจัยและนวัตกรรม

คำนิยาม

“การพยาบาล” เป็นการกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแลและการช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ และศิลปะการพยาบาล จากความหมายในพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 ข้างต้น สะท้อนให้เห็นความสำคัญของหลักวิทยาศาสตร์ต่อการพยาบาล ดังนั้นพยาบาลจึงจำเป็นต้อง

จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการพยาบาลซึ่งเป็นการค้นหาคำตอบข้อสงสัยด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ คำตอบนั้นอาจจะเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาปฏิบัติการพยาบาลให้เกิดผลลัพธ์ที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพยาบาลผู้ป่วยรายโรคซึ่งมีความต้องการด้านสุขภาพที่แตกต่างกัน

หนังสือ HOW TO CREATIVE AND DESIGNS CLINICAL NURSING INTERVENTION & INNOVATION ? จะเป็นคู่มือทำให้พยาบาลเข้าใจกระบวนการวิจัยทางการพยาบาลและขั้นตอนในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการพยาบาลได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นการพัฒนา Nursing Intervention สู่การนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นรูปธรรม สะท้อนให้เห็นวิธีการนำหลักการวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการพยาบาล

ขอขอบคุณคณะผู้นิพนธ์ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นตัวช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปฏิบัติการพยาบาล ประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงเฉพาะฝ่ายการพยาบาล รพ.จุฬาลงกรณ์ แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีแก่ผู้รับบริการ

พว. ศิริรัช ศิริตันดิวัฒน์
ผู้ตรวจการพยาบาลงานด้านพัฒนาบริการพยาบาล

คำนิยม

การจะก้าวไปเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในอนาคตนั้นจำเป็นต้องปรับมาขับเคลื่อนประเทศบนฐานนวัตกรรม (Innovation-Driven Enterprise) อันต้องอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยช่วยเพิ่มศักยภาพภาคการผลิตและบริการในการสร้างมูลค่าเพิ่มการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ด้าน

การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการสร้างและสะสมองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยตลอดเวลา บนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

ขอชื่นชมผู้ทรงคุณวุฒิที่มุ่งมั่นพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันผลิตหนังสือ “How to creative & design clinical nursing intervention?” ที่จะเป็นการเสริมสร้างแนวคิดและแนวทางให้บุคลากรทางการพยาบาลพัฒนานวัตกรรมทางการพยาบาลจากงานที่ปฏิบัติ เป็นพลังขับเคลื่อนความก้าวหน้าวิชาชีพการพยาบาลบนฐานของการวิจัยและพัฒนา

ลดาวัลย์ รวเมษ

หัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย คนที่ ๑๓

คำนิยาม

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็วจากปัญหาสิ่งแวดล้อม โรคระบาด ทำให้มีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีที่รวดเร็วและต่อเนื่องอย่างก้าวกระโดด แนวโน้มในอนาคตด้านการผลิตและการพัฒนากำลังคน สาขาพยาบาลศาสตร์ จากการศึกษาแนวโน้มในอนาคตด้านการผลิตและการพัฒนากำลังคน สาขาพยาบาลศาสตร์ กล่าวว่า “ประเด็นคุณลักษณะของพยาบาลที่พึงประสงค์ที่ผู้ที่ใช้บริการในโรงพยาบาล ต้องได้รับการพยาบาลในกิจกรรมการดูแลทั้ง ๔ มิติ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ

การป้องกันโรคการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพ” (กาญจนา สันติพัฒนาชัย และคณะ, 2545) เน้นอนที่สุดว่าความคาดหวังและการรับรู้ของสังคมและผู้ป่วยหรือญาติทุก ๆ คนว่าจะต้องได้รับการดูแลจากพยาบาลวิชาชีพที่ดีที่สุด ตามความเป็นองค์รวม (Holistic Care) ได้แก่ กาย จิตใจ สังคม และ ด้านจิตวิญญาณ หรือ ความเชื่อ เพราะทุกวันนี้ นอกจากกิจกรรมการพยาบาลที่คอยดูแลด้านร่างกาย และจิตใจเป็นหลัก ควรนำทฤษฎีองค์รวมเข้ามาในกิจกรรมการพยาบาลรวมทั้งด้านสังคมและจิตวิญญาณ เมื่อจำหน่ายหรือการดำรงชีวิตในชุมชน หรือ สังคมด้วย แต่การปฏิบัติการพยาบาลนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทุกด้านดังกล่าว ต้องมีการนำเอาการวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละองค์กรโดยกระบวนการวิจัยและพัฒนาต่อเนื่องตลอดเวลา จะช่วยให้ส่งเสริม พยาบาลวิชาชีพ

ให้มีเอกลักษณ์และแสดงบทบาทที่ชัดเจนต่อสังคม หรือเรียกอีกนัยหนึ่งคือ พยาบาลไทยจะมีคุณลักษณะที่ดี ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยหรือสังคมในด้านการดูแลเป็นอย่างดีนั่นเอง

การจัดทำเอกสารวิชาการเรื่อง How to creative and designs clinical nursing intervention & innovation? โดยทีมงาน ศูนย์พัฒนา งานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย นับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจะส่งผลให้พยาบาลมี คุณลักษณะที่ผู้ให้บริการคาดหวัง และพึงพอใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ สภาการพยาบาล ปี 2553 ที่ได้กำหนดเอาไว้ว่า “ความสามารถด้านการปฏิบัติ การพยาบาล มีทักษะความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาล เป็นอย่างดี เน้นการป้องกัน และส่งเสริม สุขภาพ การดูแลสุขภาพชุมชน มี ความสามารถในการให้บริการพยาบาลโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีการพยาบาล กระบวนการพยาบาล และศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง”

ขอชื่นชมในความพยายามในทีมการพยาบาลของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ที่ทำการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม การพยาบาลมาต่อเนื่องนับทศวรรษจึงขอให้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้มีต่อท่าน และครอบครัวพยาบาลทุกคนในที่สุด

ผศ. ดร. เพ็ญจันทร์ แสนประสาน
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

นายกสมาคมพยาบาลโรคหัวใจและทรวงอกแห่งประเทศไทย
อดีตผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาล ด้านวิชาการและพัฒนาคุณภาพ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
ที่มา: กาญจนา สันติพัฒนาชัย และคณะ, (2545). ทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคน
สาขาพยาบาลศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข.
กรุงเทพฯ : สถาบันพระบรมราชชนกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

คำนิยม

วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพแห่งการปฏิบัติ ที่ใช้ความรู้จากศาสตร์ทางการแพทย์ และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ความรู้จากการวิจัย หลักฐานเชิงประจักษ์ และนวัตกรรม ในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค/ปัญหาสุขภาพ การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสภาพ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนอย่างมาก ตัวอย่างเช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้รับบริการ/ผู้ป่วย จึงต้องการพยาบาลดูแลจัดการ และแก้ปัญหาที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์

หนังสือ How to creative and designs clinical nursing intervention & innovation เล่มนี้ เป็นหนังสือที่ช่วยให้พยาบาลมีความรู้เกี่ยวกับ วิธีวิจัยเพื่อแก้ปัญหาทางคลินิก การพัฒนานวัตกรรม พัฒนาคุณภาพการพยาบาล และ วิธีการนำความรู้จากหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการปฏิบัติดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ ที่นำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล (Nursing intervention) ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพเกิดผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่ดี เช่น ผู้ป่วยปลอดภัย ลดภาวะแทรกซ้อน ลดค่าใช้จ่าย สามารถดูแลตนเองได้ พ้นภัย และคืนสู่การมีสุขภาพดี

ขอชื่นชมและขอบคุณผู้เขียนและบรรณาธิการที่จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ซึ่งเป็นหนังสือที่ติดตามหาทางปัญญา มีคุณประโยชน์และมีคุณค่าสำหรับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในคลินิกอย่างยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร. อรสา พันธักดิ์
ประธานคณะผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล
และผดุงครรภ์ชั้นสูงแห่งประเทศไทย วาระ 2564-2566

อดีตอาจารย์พยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

How To...

สารบัญ

	หน้า
คำนิยาม 1-6	5
1. How to creative & design clinical nursing intervention?	17
2. การสร้างสรรค์และการออกแบบนวัตกรรมการพยาบาลในยุควิถีใหม่	23
3. ขั้นตอนการพัฒนา Nursing Intervention เพื่อนำมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย	42
4. Nursing Intervention for Elderly Patients: Considerations for Clinical Practice and Research	59
5. Research designs in clinical nursing practice	84
ภาคผนวก	
รายการตารางและแผนภาพ	95
INDEX	98
ผู้ร่วมนิพนธ์	110

How to creative & design clinical nursing intervention?

เอมอส แสงศิริ, Ph.D., RN., APN.

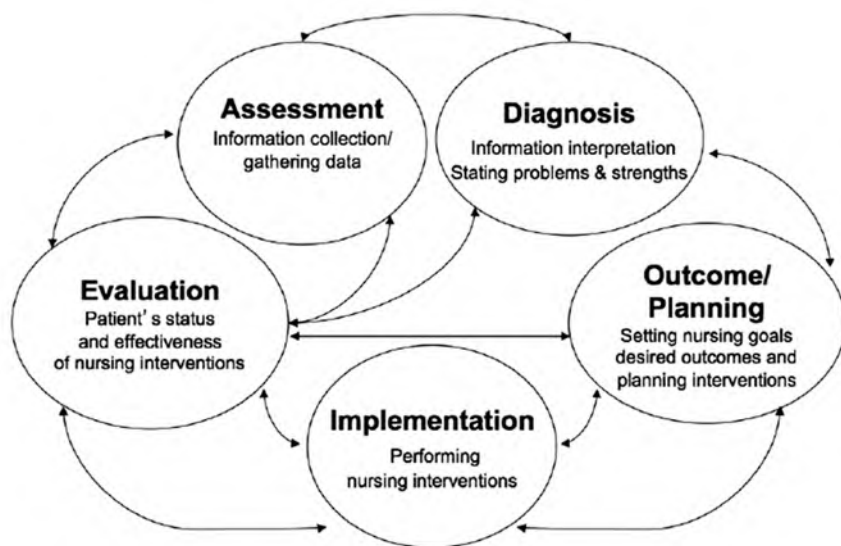
สุนิดา ปรีชาวงษ์, Ph.D., RN., APN.

การสร้างสรรค์และออกแบบการปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก เป็นความท้าทายพยาบาลมาทุกยุคสมัย โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบัน กับสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัส COVID-19 หลักฐานข้อมูลต่างๆ ของโรคนี้ ยังไม่มีประเทศใดเป็นต้นแบบในการดูแลจัดการที่ดีที่สุดได้ แต่ละประเทศต้องเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เพื่อนบ้านเผชิญและหาวิธีแก้ปัญหาในบริบทของประเทศตนเอง ซึ่งการระบาดในแต่ละระลอกมีวิธีแก้ปัญหาแตกต่างกันไป ตามข้อมูลการระบาดที่วิเคราะห์ได้ด้วยเครื่องมือที่เห็นได้ว่าทีมผู้บริหารทางการพยาบาลและพยาบาลในคลินิก ต้องปรับเปลี่ยนระบบการดูแลผู้ป่วยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละวัน ด้วยความยืดหยุ่น และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการเฉพาะหน้า ที่เน้นความปลอดภัยทั้งต่อผู้ป่วยและบุคลากรเป็นสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตนี้ ก่อให้เกิดนักคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการดูแลมากมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพร่วมกันในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ในบทความนี้มีความตั้งใจหยิบยกประเด็นสำคัญในการสร้างสรรค์และออกแบบการปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก ได้อย่างไร HOW TO ... ใน 3 ประเด็นที่สำคัญคือ 1) clinical nursing intervention 2) design และ 3) creative

จากสถานการณ์การระบาด COVID-19 *การปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก* มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาาร่วมกันไปกับสถานการณ์การแพร่ระบาดในระลอกต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการวางแผนบริหารจัดการระบบการให้บริการที่มีคุณภาพใน

ส่วนที่เกี่ยวข้อง มีความลึกซึ้งใน *กระบวนการพยาบาล (nursing process)* เป็นพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งทำให้พยาบาลทุกคนมีฐานความคิดที่เป็นระบบ โดยมี *การปฏิบัติ การพยาบาล (nursing intervention)* เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพยาบาล (Aranda, 2008 ; Müller-Staub, 2015 ; Toney-Butler & Thayer, 2020)

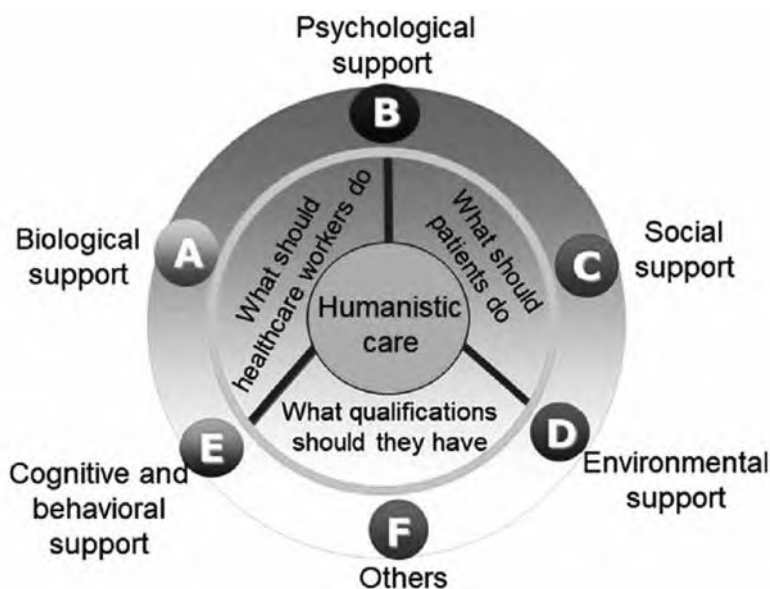

แผนภาพที่ 1. แสดงกระบวนการพยาบาล (the nursing process)

หมายเหตุ. จาก Müller-Staub, M. (2015). Expert Report on the Responsibility of Nursing Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/283091709_Expert_Report_on_the_Responsibility_of_Nursing

จากแผนภาพกระบวนการพยาบาล (แผนภาพที่ 1) จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติ การพยาบาล (nursing intervention) เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง กิจกรรมการพยาบาล (nursing action) และ ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วย (patient outcomes) ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญสำหรับงานวิจัยทางการพยาบาล (nursing research) (Aranda, 2008 ; Müller-Staub, 2015)

การปฏิบัติการพยาบาลเป็นความท้าทายมาทุกยุคสมัย เนื่องจากการพยาบาลเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพ (healthcare system) และการดูแล “มนุษย์” ที่มีความซับซ้อนในสภาวะสุขภาพ จากงานวิจัยที่วิเคราะห์องค์ประกอบของกิจกรรมการดูแลสุขภาพที่ซับซ้อน พบ 5 องค์ประกอบที่สำคัญสอดคล้องกับการออกแบบการปฏิบัติการพยาบาล ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2. แสดงองค์ประกอบกิจกรรมการดูแลสุขภาพที่ซับซ้อน
(Model for components of complex interventions)

ที่มา: Ma, S., et al. (2020). Components of complex interventions for healthcare:

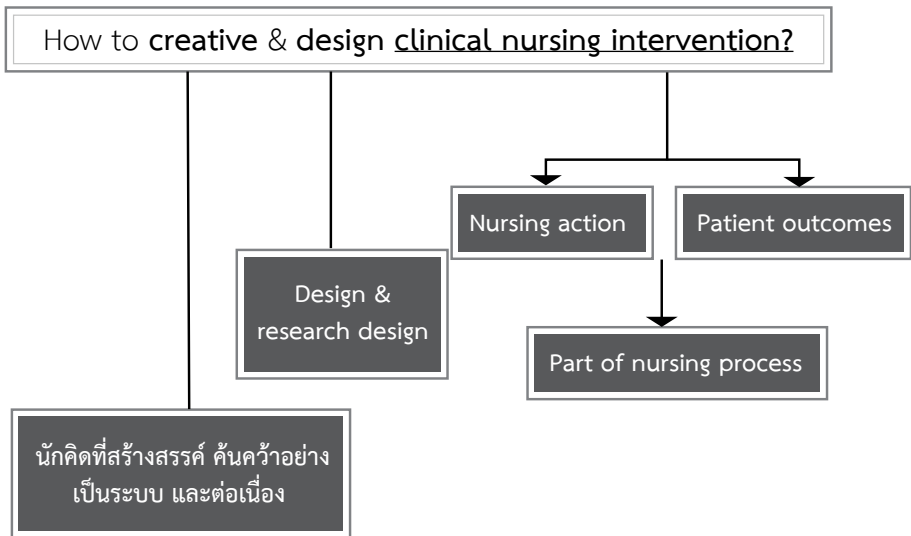
A narrative synthesis of qualitative studies, *Journal of Traditional Chinese Medical Sciences*, 7, 2, 181-188.

Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.jtcms.2020.04.003>.

การออกแบบการปฏิบัติการพยาบาล (design clinical nursing intervention) ซึ่งเป็นศาสตร์หนึ่งในการดูแลสุขภาพ ประกอบไปด้วย 1) ภาวะสุขภาพกาย (biological support) 2) ภาวะสุขภาพจิตใจ (psychological support) 3) การสนับสนุนทางสังคม (social support) 4) การจัดการสิ่งแวดล้อม (environment support) และ 5) การสนับสนุนทางปัญญาและพฤติกรรม (cognitive and behavioral support) ดังจะเห็นได้จากในการวางแผนการให้การพยาบาล พยาบาลจะคำนึงถึงองค์ประกอบเหล่านี้ร่วมด้วยเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การออกแบบการปฏิบัติการพยาบาล (design clinical nursing intervention) และการออกแบบงานวิจัยทางการพยาบาล (nursing research design) เป็นเรื่องที่นักวิจัยสามารถคิดสร้างสรรค์ไปด้วยกัน และเพื่อให้การปฏิบัติการพยาบาลมีความน่าเชื่อถือ ยอมรับได้ในสากล การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อออกแบบการปฏิบัติการพยาบาล จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้วิชาชีพพยาบาลก้าวไปพร้อมกันในระบบบริการสุขภาพ (Ma, et al., 2020)

นักวิจัยทางการพยาบาลที่จะสร้างสรรค์ (create) งานวิจัยและนวัตกรรมทางการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ จึงควรมีความคิดอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยงานด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป **How to creative & design clinical nursing intervention?** เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวพยาบาลทุกคน หล่อหลอมมาในวิชาชีพ เรียกได้ว่าอยู่ใน DNA ของพยาบาลทุกคน เพียงเติมเต็มงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ (creative) และการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อออกแบบการปฏิบัติการพยาบาลในคลินิก (**design clinical nursing intervention**) ให้ทันความรู้ในยุคปัจจุบัน รวมถึงการเลือกใช้รูปแบบการวิจัย (research design) ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยให้ปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อนเป็นสำคัญ

แผนภาพที่ 3. องค์ประกอบการสร้างสรรค์และออกแบบ nursing intervention

เอกสารอ้างอิง

- Aranda, S. (2008). Designing nursing interventions, Collegian, 15, 19-25, Retrieved from <https://doi:10.1016/j.colegn.2007.11.002>
- Nursing intervention. (2012). Medical Dictionary for the Health Professions and Nursing. Retrieved from <https://medical-dictionary.thefreedictionary.com/nursing+intervention>
- Nurse Key. (2017). Intervention-Based Research. Retrieved from [http://nursekey.com/intervention-based-research/Toney-Butler, T. J., & Thayer, J. M. \(2020\). Nursing Process. Retrieved from https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK499937/](http://nursekey.com/intervention-based-research/Toney-Butler,T.J.,&Thayer,J.M.(2020).NursingProcess.Retrievedfromhttps://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK499937/)
- American Nurses Association. (n.d.). The Nursing Process. Retrieved from <https://www.nursingworld.org/practice-policy/workforce/what-is-nursing/the-nursing-process/>
- Müller-Staub, M. (2015). Expert Report on the Responsibility of Nursing Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/283091709_Expert_Report_on_the_Responsibility_of_Nursing
- Ma, S., et al. (2020). Components of complex interventions for healthcare : A narrative synthesis of qualitative studies, Journal of Traditional Chinese Medical Sciences,7, 2, 181-188. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.jtcms.2020.04.003>.